

Årsredovisning 2012

för

**Folksam
Fondförsäkringsaktiebolag
(publ)**

Org nr 516401-8607

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	6
Rapport över totalresultat	7
Resultatanalys	8
Balansräkning	9
Rapport över förändringar i eget kapital	11
Kassaflödesanalyser	12

NOTER

Not 1	Redovisningsprinciper	14	Not 24	Eget kapital	36
Not 2	Upplysningar om risker	21	Not 25	Obeskattade reserver	36
Not 3	Premieinkomst	30	Not 26	Avsättning för oreglerade skador	37
Not 4	Kapitalavkastning, intäkter	31	Not 27	Fondförsäkringsåtaganden	37
Not 5	Övriga tekniska intäkter	31	Not 28	Pensioner och liknande förpliktelser	37
Not 6	Utbetalda försäkringsersättningar	31	Not 29	Övriga skulder	38
Not 7	Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f e r	31	Not 30	Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	38
Not 8	Driftkostnader	31	Not 31	Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden	38
Not 9	Kapitalavkastning, intäkter	32	Not 32	Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder	40
Not 10	Orealiserade vinster på placeringstillgångar	32	Not 33	Ställda panter	41
Not 11	Kapitalavkastning, kostnader	32	Not 34	Upplysningar om närstående	41
Not 12	Orealiserade förluster på placeringstillgångar	33	Not 35	Medeltal anställda samt löner och ersättningar	45
Not 13	Nettoresultat per kategori av finansiella instrument	33	Not 36	Viktiga uppskattningar och bedömningar	46
Not 14	Bokslutsdispositioner	33			
Not 15	Skatter	34			
Not 16	Immateriella tillgångar	34			
Not 17	Aktier och andelar i koncernföretag	35			
Not 18	Aktier och andelar i intresseföretag	35			
Not 19	Aktier och andra andelar	35			
Not 20	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	36			
Not 21	Fondförsäkringstillgångar	36			
Not 22	Övriga fordringar	36			
Not 23	Förutbetalda anskaffningskostnader	36			

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) organisationsnummer 516401-8607 (nedan Folksam Fondförsäkring) avger härmed årsredovisning för 2012, företagets 17:e verksamhetsår.

Koncernstruktur

Folksam Fondförsäkringsaktiebolag är ett helägt dotterföretag till Folksam ömsesidig livförsäkring, organisationsnummer 502006-1585. Folksam ömsesidig livförsäkring är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar bl.a. de helägda dotterföretagen Folksam Fondförsäkring, Reda Pensionsadministration AB och Förenade Liv Grupp-försäkring AB (publ) samt de delägda bolagen Folksam LO Fondförsäkringaktiebolag (publ) och Gyllenforsen Fastigheter KB samt bolagen inom KPA-koncernen. Svenska Lärarfonder AB med organisationsnummer 556328-2358 är ett helägt dotterbolag till Folksam Fondförsäkring.

I not 34 "Upplysningar om närstående", ges en detaljerad beskrivning av Folksam och de relationer som finns mellan de ingående bolagen.

Verksamhet

Folksam Fondförsäkring bedriver fondförsäkringsrörelse med anknytning till värdepappersfonder. För den verksamhet i bolaget som avser fondförsäkring för kollektivavtalade tjänstepensioner inom tjänstemannaområdet används bifirman Folksam Tjänstemannapension.

Information om icke finansiella resultatindikationer

Personalinformation

Alla anställda är tillikaanställda i samtliga bolag i Folksam. Mer personalinformation finns i not 35 samt i årsredovisning för Folksam ömsesidig livförsäkring. I not 35 framgår även information om principerna för ersättning till ledande befattningshavare.

Miljöinformation

Folksam Fondförsäkring tillämpar Folksam's etiska placeringsregler. Angående koncernens fastslagna miljöpolicy finns en utförligare beskrivning i Folksam ömsesidig livförsäkrings årsredovisning.

Bolagsstyrning

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att ett bolag sköts på ett för ägarna så effektivt sätt som möjligt. En övergripande målsättning med Folksam's bolagsstyrning – förutom att den ska överensstämma med bolagets vision och etiska principer – är att säkerställa en bra avkastning för Folksam's kunder.

Bolagsstyrningen av Folksam Fondförsäkring följer de regelverk som gäller inom moderbolaget Folksam Liv och utgår från svensk lagstiftning, och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Folksam tillämpar också Svensk kod för bolagsstyrning. Utöver de externa styrande regelverken finns cirka 80 interna regelverk som klassificeras som övergripande.

Instruktioner och regelverk som har fastställts i moderbolagets styrelse och som har bäring på Folksam Fondförsäkring tas därefter i Folksam Fondförsäkrings styrelse. Vissa av regelverken fastställs årligen, oavsett om de förändras eller inte. Varje kvartal redovisas för styrelsen den ekonomiska ställningen i form av de kvartalsbokslut som genomförs i Folksam.

Tvister

Inom ramen för den normala affärsverksamheten har Folksam Fondförsäkring inga eller ett fåtal klagomål eller rättstvister. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

Riskhantering

Förmågan att identifiera, förebygga och hantera risker blir allt viktigare. De risker som hanteras på rätt sätt kan leda till nya möjligheter och värdeskapande, medan risker som inte behandlas rätt kan leda till stora skador och kostnader. Folksams risker hanteras på ett enhetligt sätt och utgår ifrån en helhetssyn på risksituationen i både nutid och framtid. Se vidare i not 2 för en mer detaljerad redogörelse av riskhanteringen i företaget.

Riskhanteringsprocessen

Riskhanteringsprocessen omfattar att identifiera, värdera, hantera, övervaka och rapportera alla väsentliga risker.

Identifiera

På ett enhetligt och systematiskt sätt identifieras och kartläggs risker i enlighet med företagets riskkategorisering. Identifierade risker beskrivs, registreras och kategoriseras. Till samtliga risker kopplas också uppgifter om vilka enheter och vilka bolag som berörs. Alla identifierade risker tilldelas en riskägare och åtgärder tas fram för att hantera och förebygga riskerna.

Värdera

Risker värderas på ett enhetligt sätt och kvantifieras, där så är möjligt, med vedertagna mätmetoder. Risker kan värderas mer eller mindre precist, och beroende på risktyp är värderingen kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Trafikljuset, som är Finansinspektionens verktyg för mätning av risker i försäkringsbolag används som metod för att värdera försäkrings-, finansiella risker (marknadsrisker och kreditrisker).

För att beräkna hur mycket kapital företaget behöver enligt Trafikljuset för att täcka sina risker utförs ett antal fördefinierade stressscenarier. De olika scenarierna ger upphov till det totala kapitalkravet (enligt Trafikljuset) på företaget och sätts i relation till företagets tillgängliga kapital.

Hantera

Hanteringen av risker sker med hjälp av regelverk, processer och kontrollaktiviteter. Det är verksamhetens och företagsledningens ansvar att prioritera de åtgärder som planeras.

Övervaka

Övervakning innefattar den dagliga/löpande bevakningen av risker och åtgärder, samt att riskerna ligger inom fastställda limiter. Nödvändiga processer och rutiner skapas för att följa upp riskarbetet. Det är den operativa verksamheten som ansvarar för att åtgärder och risker kontinuerligt övervakas.

Rapportera

Samtliga väsentliga risker rapporteras till styrelse och vd för att ge en allsidig och saklig bild över den totala risksituationen. Rapportering av den aggregerade risksituationen sker genom skriftliga riskrapporter.

Organisation och ansvarsfördelning

För att tydliggöra styrning och ansvar för riskhantering och riskkontroll görs en uppdelning av verksamheten i tre ansvarslinjer.

Den första ansvarslinjen utgörs av enheter, moder- och dotterbolag samt utlagd verksamhet. Dessa ansvarar för att leda verksamheten så att de av styrelsen fastställda målen uppfylls. De äger och hanterar risker, d.v.s. ansvarar för riskhanteringsaktiviteter, uppföljningar samt regelefterlevnad.

Den andra ansvarslinjen utgörs av styrnings- och kontrollfunktioner som ska säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering. Styrnings- och kontrollfunktionerna stödjer och följer upp den första ansvarslinjen utifrån ramverk för intern styrning och kontroll, ansvarar för att ha en övergripande bild av risksituationen i företaget och rapporterar denna till styrelse och vd.

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevision. Internrevisionen granskar och utvärderar, på styrelsens uppdrag, den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhantering.

Solvens 2

Solvens 2 är samlingsnamnet för de nya solvensregler för försäkringsbolag som just nu arbetas fram inom EU. Direktivet är tänkt att stärka sambandet mellan solvenskraven och riskerna för försäkringsbolag. Genom ökad riskkontroll skall bolagen styras på ett sundare och mer ändamålsenligt sätt. Det finns även ett tydligt kundperspektiv inbyggt. Solvens 2 är ett led i ett större arbete för att skapa en gemensam europeisk finansmarknad.

Redan 2010 påbörjade Folksam Fondförsäkring, genom ett koncerngemensamt program inom Folksam, anpassningen till regelverket. Under 2012 har arbetet intensifierats och i huvudsak fokuserat på att samordna anpassningen av processer och systemstöd för styrning och rapportering av verksamheten. I övrigt stärks de kvalitativa egenskaperna i bolagens organisation och regelverk.

Solvens 2 är en viktig del av moderniseringen av Folksam, Folksam Fondförsäkring och resten av branschen, en utveckling som är bra för både kunderna och bolaget.

Femårsöversikt och nyckeltal, Tkr

	2012	2011	2010	2009	2008 ¹⁾
RESULTAT					
Premieinkomst för egen räkning ¹⁾	8 196	4 647	4 434	4 458	110 776
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	84	106	116	143	158
Försäkringsersättningar, netto	-11 082	-4 606	-7037	-3291	-2759
Förändring i livförsäkringsavsättningar	-1 557 367	1 443 170	-1 439 856	-2 574 161	2 536 798
Driftskostnader i försäkringsrörelsen	-287 201	-283 982	-246 085	-226 915	-189 742
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	20 793	5 562	27 260	-79 032	-56 869
Årets resultat	-919	-500	24 142	-64 341	-56 544
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar till verkligt värde	21 958 278	15 851 695	18 270 706	13 167 699	7 773 317
Försäkringstekniska avsättningar	21 958 960	15 906 871	18 094 934	13 083 759	7 629 617
Konsolideringskapital					
Eget kapital	533 158	334 077	334 577	310 435	389 642
Obeskattade reserver	-	10 720	13 720	13 328	11028
Uppskjuten skatteskuld	-4 831	-5 683	-1 153	498	-
Totalt konsolideringskapital	528 327	339 114	347 144	324 261	400 670
Kapitalbas	482 458	320 797	321 297	339 128	400 670
Erforderlig solvensmarginal	74 333	70 299	91 091	134 375	80 371
Solvenskvt ²⁾	6,49	4,56	3,53	2,52	4,99
NYCKELTAL					
Förvaltningskostnadsprocent	1,5	1,6	1,5	2,1	2,1
Anskaffningskostnadsprocent	4,4	5,3	2,8	5,4	8,1
Administrationskostnadsprocent för sparprodukter	0,8	0,7	0,6	0,7	0,8
Administrationskostnadsprocent för riskprodukter	85,7	76,5	57,1	58,2	17,7
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning, procent	2,6	1,7	1,9	3,7	3,1
Totalavkastning, procent	8	-8,3	9,4	24,8	-28,5

¹⁾ År 2008 är ej omräknade enligt nya redovisningsprinciper gällande premieinkomst och avgifter avseende investeringsavtal pga stora administrativa hinder.

²⁾ År 2010 har beräkningen av solvensmarginalen anpassats till försäkringskontraktets egenskaper. Omräkning för 2008-2009 har ej skett.

Redovisad kapitalavkastningsprocent för bolaget är beräknad efter försäkringsbranschens gemensamma kapitalavkastningsmätt för totala tillgångar.

Resultat och marknad

Fondförsäkringsprodukterna distribueras i huvudsak genom s.k. personlig försäljning via Folksams egna försäkringssäljare samt via försäkringsförmedlare.

Bolagets premieinkomst före avgiven återförsäkring har ökat jämfört med föregående år och stannade på 15 (11) miljoner kronor.

Fondförmögenheten för kundernas räkning uppgick vid årets slut till 21 958 (15 852) miljoner kronor och inbetalningar från sparare ökade till 3 396 (3 273). Årets resultat efter skatt uppgick till -919 (-500) tusen kronor.

Driftskostnaderna i försäkringsrörelsen ökade till 287 201 (283 982) tusen kronor. Förvaltningskostnadsprocenten uppgick till 1,5 (1,6) och konsolideringskapitalet till 528 327 (339 114). Bolagets solvenskvot vid årsskiftet var 6,5 (4,6).

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Folksam Fondförsäkring förvärvade samtliga aktier i Svenska Lärarfonder AB med organisationsnummer 556328-2358 per den 2 januari 2012. Bolaget förvärvades från Svenska Lärarförsäkringar. Svenska Lärarfonder AB har Finansinspektionens tillstånd att i egenskap av fondbolag utöva fondverksamhet samt förvaltning avseende följande fonder:

Lärarfond 21-44 år

Lärarfond 45-58 år

Lärarfond 59+

Per den 2 januari 2012 överlät Försäkringsbolaget Skandia sitt försäkringsbestånd som är kopplat till fonder som förvaltas av Svenska Lärarfonder AB till Folksam Fondförsäkring. Värdet på beståndsoverlåtelsen uppgick till 3 120 mkr.

Per den 28 december 2012 överlät Folksam Fondförsäkring 40% av aktierna i Aktiv Försäkringsadministration i Stockholm AB till Swedbank Försäkring AB. Efter aktieöverlåtelsen äger Folksam Fondförsäkring 9% av aktierna i Aktiv Försäkringsadministration i Stockholm AB.

Händelser efter balansdagen

Per 1 januari 2013 tillträdde Åse Ödewing som verkställande direktör för Folksam Fondförsäkring.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står enligt balansräkningen:

Balanserat resultat	454 077 270,50
<u>Årets resultat</u>	<u>-918 871,08</u>
Totalt, kronor	453 158 399,42

Styrelsen och verkställande direktören föreslår stämman att 453 158 399,42-kronor balanseras i ny räkning.

Resultaträkning

Tkr		2012	2011
Premieinkomst efter avgiven återförsäkring			
Premieinkomst		14 543	11 167
Premier för avgiven återförsäkring		-6 347	-6 520
	Not 3	8 196	4 647
Intäkter från investeringsavtal		190 326	180 288
Kapitalavkastning, intäkter	Not 4	84	106
Orealiserade vinster på placeringstillgångar			
Värdeökning av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Värdeökning på fondförsäkringstillgångar		1 557 367	-
Övriga tekniska intäkter	Not 5	206 885	226 406
Försäkringsärsättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsärsättningar	Not 6		
Före avgiven återförsäkring		-15 945	-6 755
Återförsäkrarens andel		1 950	1 785
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		8 872	194
Återförsäkrarens andel		-5 959	170
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	Not 7		
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk			
Fondförsäkringsåtagande		-1 557 367	1 443 170
Driftskostnader	Not 8	-287 201	-283 982
Orealiserade förluster på placeringstillgångar			
Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka Livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Övriga tekniska kostnader		-8 467	-16 281
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen		-77 948	-101 016
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		20 793	5 562
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		20 793	5 562
Kapitalavkastning, intäkter	Not 9	31 337	39 781
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 10	1 753	5 797
Kapitalavkastning, kostnader	Not 11	-63 703	-56 735
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 12	-2 104	-442
Kapitalavkastning överförd från livförsäkringsrörelsen		77 948	101 016
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		66 024	94 979
Bokslutsdispositioner	Not 14	10 720	3 000
Resultat före skatt		76 744	97 979
Skatt på årets resultat	Not 15	-77 663	-98 479
ÅRETS RESULTAT		-919	-500

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Tkr	2012	2011
Årets resultat	-919	-500
Årets övrigt totalresultat	-	-
ÅRETS TOTALRESULTAT	-919	-500

jm

RESULTATANALYS**Tjänstepensionsförsäkring Övrig livförsäkring**

Tkr	Totalt	Fondförsäkring	Premiebefrielse- försäkring	Fondförsäkring	Premiebefrielse- försäkring
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)					
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	14 543	5 894	2 753	4 364	1 532
Premier för avgiven återförsäkring	-6 347	-334	-2 354	-2 349	-1 310
	8 196	5 560	399	2 015	222
Intäkter avseende investeringsavtal	190 326	37 823	-	152 504	-
Kapitalavkastning	84	-	51	-	32
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	1 557 367	708 533	-	848 834	-
Övriga tekniska intäkter	206 885	69 919	-	136 966	-
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Utbetalda försäkringsersättningar					
Före avgiven återförsäkring	-15 946	-12 673	-910	-1 872	-491
Återförsäkrarens andel	1 950	16	862	676	397
Förändring i Avsättning för oreglerade skador					
Före avgiven återförsäkring	8 873	1 357	3 131	102	4 284
Återförsäkrarens andel	-5 959	-	-2 625	-	-3 335
	-11 082	-11 300	458	-1 095	855
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar, Fondförsäkringsåtaganden	-1 557 367	-708 532	-	-848 834	-
Driftskostnader	-287 201	-53 685	1 550	-236 004	938
Övriga tekniska kostnader	-8 467	-2 048	-	-6 419	-
Skattekostnadsavgifter	-77 948	-21 595	-	-56 353	-
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	20 793	24 674	2 458	-8 387	2 047
Avvecklingsresultat före avgiven återförsäkring	7 586	-	3 510	-	4 076
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring					
Fondförsäkringsåtaganden	21 958 960	9 730 932	-	12 228 028	-
Avsättning för oreglerade skador	30 193	6 676	7 830	10 849	4 838
	21 989 153	9 737 608	7 830	12 238 877	4 838
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar					
Avsättning för oreglerade skador	10 320	-	6 611	-	3 709
	10 320	-	6 611	-	3 709

BALANSRÄKNING**TILLGÅNGAR**

Tkr		2012-12-31	2011-12-31
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar	Not 16	50 700	24 000
		50 700	24 000
Placeringstillgångar			
Placeringar i koncern- och intresseföretag			
Aktier och andelar i koncernföretag	Not 17	13 128	-
Aktier och andelar i intresseföretag	Not 18	486	10 490
		13 614	10 490
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	Not 19	59 793	48 387
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 20	99 082	92 424
		158 875	140 811
Summa placeringstillgångar		172 489	151 301
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Fondförsäkringstillgångar	Not 21	21 958 278	15 851 695
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	Not 26	10 320	16 279
		10 320	16 279
Fordringar			
Övriga fordringar	Not 22	56 188	192 023
		56 188	192 023
Andra tillgångar			
Kassa och bank		225 435	157 709
		225 435	157 709
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	Not 23	364 634	287 510
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		20 012	16 895
		384 646	304 405
SUMMA TILLGÅNGAR		22 858 056	16 697 412

BALANSRÄKNING

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Tkr		2012-12-31	2011-12-31
Eget kapital, 40 000 aktier	Not 24		
Aktiekapital		40 000	40 000
Reservfond		40 000	40 000
Balanserad vinst		454 077	254 577
Årets resultat		-919	-500
		533 158	334 077
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond	Not 25	-	10 720
Försäkringsteknisk avsättning (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för oreglerade skador	Not 26	30 193	47 445
Övriga avsättningar		-	5 255
		30 193	52 700
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)			
Fondförsäkringsåtaganden	Not 27	21 956 367	15 851 296
Skuld till försäkringstagarna		2 593	2 875
		21 958 960	15 854 171
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	Not 28	10 765	10 963
Skulder			
Skulder avseende återförsäkring		-	2 487
Aktuell skatteskuld		-	28 165
Övriga skulder	Not 29	280 617	370 651
		280 617	401 303
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 30	44 363	33 478
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		22 858 056	16 697 412
STÄLLDA PANTER	Not 33	21 958 278	15 851 696
ANSVARSFÖRBINDELSER		-	-
ÅTAGANDEN		-	-

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Tkr	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående balans 2011-01-01	40 000	40 000	230 435	24 142	334 577
Föregående års vinstdisposition		-	24 142	-24 142	-
Årets resultat, tillika årets totalresultat	-	-	-	-500	-500
Utgående balans 2012-01-01	40 000	40 000	254 577	-500	334 077
Ingående balans 2012-01-01	40 000	40 000	254 577	-500	334 077
Föregående års vinstdisposition	-	-	-500	500	-
Villkorat aktieägartillskott	-	-	200 000	-	200 000
Årets resultat, tillika årets totalresultat	-	-		-919	-919
Utgående balans 2012-12-31	40 000	40 000	454 077	-919	533 158

KASSAFLÖDESANALYS

Tkr	2012	2011
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före skatt ¹⁾	66 024	94 979
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ²⁾	-38 525	-51 840
Betald skatt	-122 449	-87 889
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	-94 950	-44 750
Förändring av placeringstillgångar ³⁾	-39 682	102 720
Förändring av placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar, fondförsäkring, netto ⁴⁾	-1 512	-174
Förändring av övriga rörelsefordringar	155 012	-49 306
Förändring av övriga rörelseskulder	-104 140	-72 687
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	-85 272	-64 197
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Effekt av samgående/beståndsoverlåtelse ⁵⁾	-33 000	-
Nettoinvestering i koncernföretag ⁶⁾	-13 128	-
Nettoinvestering i intresseföretag ⁷⁾	1 954	-
Nettoinvestering i övriga placeringstillgångar ⁸⁾	-2 829	-1 369
Förändring av materiella och immateriella tillgångar	-	-
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-47 003	-1 369
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Aktieägartillskott netto	200 000	-
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	200 000	-
ÅRETS KASSAFLÖDE	67 725	-65 566
Likvida medel vid årets början	157 710	223 276
Kursdifferens i likvida medel	-	-
Likvida medel vid årets slut⁹⁾	225 435	157 710
Årets kassaflöde	67 725	-65 566
¹⁾ Betalda och erhållna räntor och utdelningar	2012	2011
Under perioden betald ränta	-5 792	-7 346
Under perioden erhållen ränta	4 776	6 897
Under perioden erhållen utdelning	3 989	-
Summa betalda och erhållna räntor och utdelningar	2 973	-449
²⁾ Poster som inte ingår i kassaflödet	2012	2011
Nedskrivningar	8 049	-
Avskrivningar	-70 824	-53 419
Realiserad vinst (-)/förlust (+)	24 096	9 624
Orealiserad vinst (-)/förlust (+)	352	-5 354
Förändring avsättningar	-198	-2 691
Summa poster som inte ingår i kassaflödet	-38 525	-51 840

³⁾Förändring av placeringstillgångar	2012	2011
Netto förändring i placeringstillgångar	-39 682	102 720
Summa förändring av placeringstillgångar	-39 682	102 720
⁴⁾Förändring av placeringstillgångar/försäringstekniska avsättningar		
avsättningar fondförsäkring, netto	2012	2011
Förändring i placeringstillgångar, fondförsäkring	-1 738 242	-2 153 890
Förändring av försäringstekniska avsättningar, fondförsäkring	1 736 730	2 153 716
Summa förändring av placeringstillgångar/försäringstekniska avsättningar fondförsäkring, netto	-1 512	-174
⁵⁾Effekt av samgående / beståndöverlåtelse	2012	2011
Finansiella tillgångar	3 120 270	-
Likvida medel	1 203	-
Summa tillgångar	3 121 473	-
Avsättningar	-3 120 431	-
Övriga skulder	-1 042	-
Summa avsättningar och skulder	-3 121 473	-
⁶⁾Nettoinvestering i koncernföretag	2012	2011
Investering i koncernföretag	-13 128	-
Försäljning av koncernföretag	-	-
Summa nettoinvestering i koncernföretag	-13 128	-
⁷⁾Nettoinvestering i intresseföretag		
Investering i intresseföretag	-	-
Försäljning av intresseföretag	1 954	-
Summa nettoinvestering i intresseföretag	1 954	-
⁸⁾Nettoinvestering i övriga placeringstillgångar	2012	2011
Investering i övriga placeringstillgångar	-2 829	-1 369
Försäljning av övriga placeringstillgångar	-	-
Summa nettoinvestering i övriga placeringstillgångar	-2 829	-1 369
⁹⁾Delkomponenter som ingår i likvida medel	2012	2011
Kassa och banktillgodohavanden	225 435	157 710
Summa delkomponenter som ingår i likvida medel	225 435	157 710

NOTER

Not 1. Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2012 och avser räkenskapsåret 2012 för Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) med organisationsnummer 516401-8607 med säte i Stockholm. Bolaget ägs till 100 % av Folksam ömsesidig livförsäkring med organisationsnummer 502006-1585 med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm.

Koncernuppgifter

Folksam Fondförsäkring är moderbolag i en koncern men upprättar inte en koncernredovisning då man samtidigt ingår i en koncern där Folksam ömsesidig livförsäkring upprättar koncernredovisning för den högsta koncernen, ÅRL 7:2.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Försäkringsföretagets årsredovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26, FFFS 2009:12 samt FFFS 2011:28 och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Bolaget tillämpar så kallad Lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Förutsättningar vid upprättande av Folksam Fondförsäkrings finansiella rapporter

Folksam Fondförsäkrings funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar som kan säljas samt finansiella skulder i fondförsäkringar.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Vid upprättande av de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS görs bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. I not 36 beskrivs bedömningar och uppskattningar som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna.

De viktigaste antagandena som påverkar redovisade belopp för tillgångar och skulder är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna, se not 26 - 27. Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har, med undantag för året 2008 i femårsöversikten, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna om inte annat framgår nedan.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 6 mars 2013. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på stämman den 16 april 2013.

Ändrade redovisningsprinciper

Inga redovisningsprinciper har ändrats för 2012

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. räkenskapsår 2013 och framåt planeras inte att förtidstillämpas. Ingen av de nya eller ändrade standarderna och tolkningsuttalandena som ännu inte trätt i kraft bedöms få någon väsentlig påverkan på bolagets finansiella rapporter.

IFRS 9 Financial Instruments avses ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering senast från och med 2015. IASB har publicerat den första av tre delar som kommer att utgöra den slutliga IFRS 9. Denna första del behandlar klassificering och värdering av finansiella tillgångar. De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av två kategorier, där värdering sker till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde används för instrument som innehas i en affärsmodell vars mål är att erhålla de kontraktuella kassaflödena; vilka ska utgöra betalningar av kapitalbelopp och ränta på kapitalbeloppet vid specificerade datum. Övriga finansiella tillgångar redovisas till verkligt värde och möjligheten att tillämpa 'fair value option' som i IAS 39 behålls. Förändringar i verkligt värde ska redovisas i resultatet, med undantag för värdeförändringar på egetkapitalinstrument som inte innehas för handel och för vilka initialt val görs att redovisa värdeförändringar i övrigt totalresultat. Värdeförändringar på derivat i säkringsredovisning påverkas inte av denna del av IFRS 9, utan redovisas tillsvidare i enlighet med IAS 39.

I avvaktan på att alla delar av standarden blir färdiga har Folksam Fondförsäkring ännu inte utvärderat effekterna av den nya standarden. Företaget har inte beslutat om de nya principerna ska börja tillämpas i förtid eller från och med den 1 januari 2015.

IFRS 13 Värdering till verkligt värde. En ny enhetlig standard för mätning av verkligt värde samt förbättrade upplysningskrav. Standarden ska tillämpas framåttrikt på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013 eller senare. Företaget har ännu inte gjort någon utvärdering om IFRS 13 kommer att medföra någon ändring i de metoder som idag tillämpas för värdering till verkligt värde.

Försäkringsavtal och investeringsavtal

Folksam har genomfört en klassificering av alla avtal utifrån den försäkringsrisk de innehåller och därmed den ekonomiska påverkan som en försäkringshändelse har för bolaget. För att räknas som ett försäkringsavtal ska den ekonomiska påverkan vara betydande. Är ekonomisk påverkan försumbar räknas avtalet som ett finansiellt instrument, s.k. investeringsavtal. Avtal som består av delar som kan värderas och redovisas separat delas upp i en försäkringsdel och en finansiell del.

Enligt IFRS 4 redovisas fondförsäkringsavtal genom en uppdelning på försäkringsriskdel och finansiell del. De senare skall redovisas som finansiella avtal enligt IAS 39, Finansiella instrument, redovisning och värdering och IAS 18, Intäkter. Det innebär att för de avtal som delas upp på en försäkringsdel och en finansiell del redovisas inbetalningar och utbetalningar från försäkringstagare som insättningar under fondförsäkringstillgångar respektive minskning av fondförsäkringsåtaganden i balansräkningen och därmed inkluderas inte i premieintäkter respektive försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Fondförsäkring

För fondförsäkring delas varje avtal upp i en försäkringsdel och en finansiell del. Uppdelning inom försäkringsavtalet ger en tydlig redovisning som visar hur stor del av inbetalningarna som går till verksamhet med risk respektive till sparandeverksamhet. Avtal med negativ risksumma delas upp och frigjord risksumma redovisas som premie för att kunna ge arvsvinst. För avtal med positiv risksumma gäller på motsvarande sätt att riskpremie erläggs för att risksumma ska kunna tillskjutas vid dödsfall. Anledningen till denna uppdelning är att det ger ökad transparens och att alla fondförsäkringar behandlas på samma sätt oavsett om de innehåller betydande eller försumbar försäkringsrisk.

Premiebefrielseförsäkring

Premiebefrielseförsäkring klassificeras som försäkringsavtal, eftersom den innehåller betydande försäkringsrisk.

Återförsäkring

Avgiven återförsäkring klassificeras som försäkringsavtal, eftersom den innehåller betydande försäkringsrisk.

Intäktsredovisning

De olika typer av avgifter som debiteras kunderna för förvaltning av investeringsavtal intäktsförs i takt med att företaget tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavarna av avtalen. Tjänsterna tillhandahålls jämt fördelade under avtalens löptid. Avgifter som debiteras kunderna vid specifika tillfällen, såsom exempelvis ändring av avtalet, flytt till annan försäkringsgivare eller återköp, intäktsförs i samband med händelsen. För dödsfalls- och sjukfallsrisker tas premier ut genom inlösen av fondvärde en gång per månad och för livsfallsrisker tas premier ut genom att hela eller delar av fondvärdet tillfaller bolaget vid försäkrads dödsfall. Belastning för avkastningsskatt görs genom inlösen av fondvärde och redovisas som en övrig intäkt.

Värdeförändring och utdelning

Verklig avkastning på tillgångar som tillhandahålls för försäkringstagarnas räkning redovisas som en värdeökning respektive värdeminskning av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk, och avkastning tillförd försäkringsavtalen redovisas i resultaträkningen som en förändring i försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk.

Utbetalda försäkringsersättningar

Premiebefrielse vid sjukdom – Försäkringsersättning betalas ut genom att bolaget i försäkringstagarens ställe gör inbetalningar till avtalet. Dödsfall - Försäkringsersättning betalas ut genom att bolaget skjuter till andelar till det värde som enligt avtalet ska gälla strax efter dödsfall. Livsfall – Försäkringsersättningar betalas ut varje månad genom att skjuta till andelar till fondvärdet.

Driftskostnader

Samtliga driftskostnader fördelas i resultaträkningen efter funktionerna anskaffning, skadereglering, administration, kapitalavkastning kostnader samt i vissa fall övriga tekniska kostnader.

Kapitalavkastning, intäkter

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), och realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar samt kostnaden för kapitalförvaltning. Posten omfattar kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto) samt realisationsförluster (netto).

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster och -förluster redovisas netto per tillgångsslag antingen under Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Även orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar på fondförsäkringstillgångar redovisas under värdeökning alternativt värdeminskning på fondförsäkringstillgångar.

Avkastningsskatt

Livförsäkringsbolagen betalar avkastningsskatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Avkastningsskatt är inte en skatt på försäkringsföretagets resultat, utan betalas av bolaget för försäkringstagarnas räkning. Värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Kostnaden redovisas som en aktuell skattekostnad medan avgiftsuttag avseende avkastningsskatten redovisas under posten Övriga tekniska intäkter.

Inkomstskatt

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

I juridisk person redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Immateriella tillgångar**Övriga immateriella tillgångar**

Tillgångarna består av förvärvade bestånd som bedömts medföra framtida ekonomiska fördelar. Tillgångarna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerad avskrivning (se nedan) och eventuella nedskrivningar.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Nyttjandeperioderna omprövas årligen. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Den beräknade nyttjandeperioden uppgår till 10 år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan aktier och andra egetkapitalinstrument, kundfordringar, räntebärande värdepapper, fondförsäkringstillgångar, kassa och bank samt övriga fordringar. Bland eget kapital och skulder återfinns fondförsäkringsåtaganden, leverantörsskulder och övriga skulder. Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen som utför den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallad Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori ingår följande placeringstillgångar: aktier och andelar, obligationer och räntebärande värdepapper samt fondförsäkringstillgångar.

Företaget har som princip att hänföra samtliga dessa placeringstillgångar som är finansiella instrument till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen därför att företaget löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrumenten.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs. Sådana instrument återfinns på balansposterna aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper samt fondförsäkringstillgångar. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. Aktier och andelar som är officiellt noterade värderas med hjälp av senaste officiella köpkurs, i lokal valuta.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde. Både svenska och utländska obligationer och andra räntebärande värdepapper med officiell handel marknadsvärderas dagligen med hjälp av senaste officiella köpkurs i lokal valuta.

Övriga finansiella placeringstillgångar

För organisatoriska innehav bland övriga finansiella placeringstillgångar sker värdering antingen baserad på diskonterade framtida kassaflöden, substansvärde eller värdering utförd av extern part.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Till denna kategori hänförs lån med säkerhet i fast egendom, övriga lån, övriga finansiella placeringstillgångar förutom de organisatoriska innehav som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, lån lämnade till koncernföretag, övriga fordringar inklusive likvida medel samt upplupna räntetäkter. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, finansiella skulder som innehas för handel och finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori. I den förstnämnda delkategorin ingår derivat med negativt verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Företaget har som princip att hänföra samtliga fondförsäkringsåtaganden samt avtal med villkorad återbäring till värderingskategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen därför att detta eliminerar den mismatch i redovisningen som annars skulle uppstå till följd av att de kopplade tillgångarna värderas till verkligt värde. Det är vidare ett krav enligt Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2008:26 att dessa åtagande värderas till verkligt värde.

Andra finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Kostnader som uppstår som en direkt följd av tecknandet av nya avtal periodiseras. Dessa består till största delen av rörliga anskaffningskostnader som betalas till försäljningspersonal, förmedlare eller andra distributörer. Periodiseringen sker enligt samma mönster som redovisning av intäkter, d v s i takt med att tjänsterna tillhandahålls. Hänsyn tas också till annulleringar. Förutbetalda kostnader testas för

nedskrivningsbehov vid varje bokslut för att säkerställa att avtalens förväntade framtida ekonomiska förmåner överstiger det redovisade värdet.

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna består av fondförsäkringsåtaganden samt avsättning för oreglerade skador. Fondförsäkringsåtagande är försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risken. Skulder avseende den finansiella delen i fondförsäkring redovisas under denna post. Skulderna värderas till fondandelarnas verkliga värde enligt aktuell köpkurs per balansdagen. Värdeförändringar inklusive utdelning redovisas över resultaträkningen. Om de förväntade framtida intäkterna i en specifik portfölj är lägre än förväntade rörliga kostnader måste en avsättning göras för förluster för denna portfölj.

Avsättning för oreglerade skador utgörs av uppskattade slutliga kostnader för att tillgodose alla krav som beror på händelser som har inträffat före räkenskapsårets utgång med avdrag för belopp som redan utbetalats med anledning av ersättningskrav. Tillägg har gjorts för vid bokslutstillfället inträffade men ännu inte inrapporterade skador. Beloppet är en uppskattning baserad på historiska erfarenheter och skadeutfall. I avsättningen ingår också en skadebehandlingsreserv som avser beräknade framtida driftskostnader för att reglera inträffade men vid balansdagen ännu inte slutreglerade skador.

I resultaträkningen redovisas periodens förändring i oreglerade skador.

Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionsförpliktelserna i Folksam omfattar avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse eller genom försäkring. Folksam ömsesidig sakförsäkring har betalningsansvaret för pensionsplanen.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där Folksams förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Förmånsbestämda pensionsplaner

I juridisk person tillämpas andra principer för redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner än de som anges i IAS19. Folksam följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Pensionering i egen regi

Folksam har utöver de kollektivavtalade pensioner som tryggats i Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse utfäst till vissa anställda att ersätta 65 procent av lönen för dem som väljer att gå i pension från 62 års ålder. Förändring i pensionsförpliktelserna redovisas över resultaträkningen.

Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Nyckeltalsdefinitioner

Kapitalbas

Eget kapital och obeskattade reserver.

Erforderlig solvensmarginal

Den minsta nivå, beräknad utifrån verksamhetens art och omfattning, som kapitalbasen ska uppgå till enligt Försäkringsrörelselagen.

Solvenskvot

Förhållandet mellan kapitalbas och solvensmarginal.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader och skaderegleringskostnader (exklusive kapitalförvaltningskostnader) i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar, kassa och bank under räkenskapsåret.

Direktavkastning

Avser ränteintäkter, utdelning på aktier och andelar.

Totalavkastning

Summan av direktavkastning (före avdrag för förvaltningskostnader) samt realiserade och orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångarna.

Not 2. Upplysningar om risker**Upplysningar om risker**

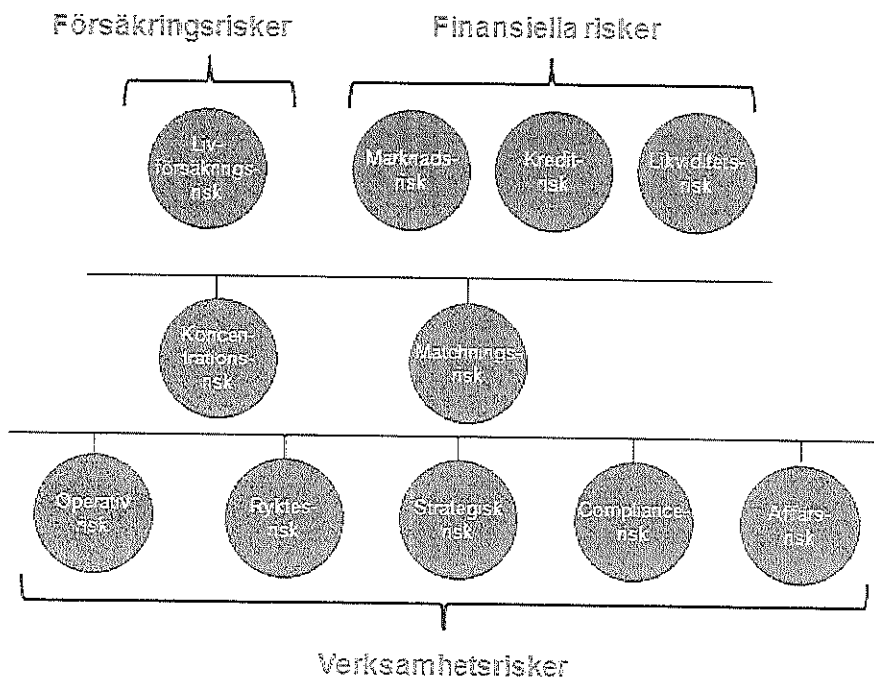
Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i försäkringsföretag. Denna not omfattar en beskrivning av Folksam Fondförsäkringaktiebolag (publ) (nedan Folksam Fondförsäkring) riskhantering samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker, finansiella risker och verksamhetsrisker.

Övergripande riskhantering

Förmågan att identifiera, förebygga och hantera risker blir allt viktigare för ett företag. Riskhanteringen ger åtgärdsberedskap samt möjlighet att planera och genomföra aktiviteter för att öka möjligheterna att nå företagets mål. Risker som hanteras på rätt sätt kan leda till nya möjligheter och värdeskapande medan risker som inte hanteras rätt kan leda till skador och stora kostnader. Folksam Fondförsäkrings risker hanteras på ett enhetligt och övergripande synsätt som utgår ifrån en helhetssyn på risksituationen. Syftet med riskhanteringen är att fånga alla väsentliga risker som är förknippade med organisationen och dess verksamhet i både nutid och framtid.

- Genom god riskhantering får styrelse och vd en allsidig och saklig bild av den totala risksituationen, vilket ökar förståelsen och kunskapen om riskerna och möjligheterna att nå målen.
- Genom att bedriva den övergripande riskhanteringen på ett enhetligt och strukturerat sätt ökar förståelsen och kunskapen i företaget om de risker och möjligheter som berör organisationen.
- Genom riskhanteringen kan risknivån påverkas och anpassas så att kapitalbasen är tillräcklig i förhållande till risksituationen samt att även avvikelser i det förväntade ekonomiska resultatet kan begränsas.

Folksam Fondförsäkring är exponerat mot olika risker, vilka påverkar företagets finansiella ställning, resultat och måluppfyllelse. Dessa risker delas, på aggregerad nivå, in i riskkategorier enligt riskkartan på bilden nedan.

För att beskriva riskhanteringen i risknoten har avsnitten delats in i Försäkringsrisker, Finansiella risker samt Verksamhetsrisker.

Riskhanteringsprocessen

Folksam Fondförsäkrings riskhanteringsprocess utgör en viktig beståndsdel av den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen utgör ett stöd i avvägningen mellan risktagande och möjlighet att nå uppsatta mål och är därmed en viktig del av den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen omfattar att identifiera, värdera, hantera, övervaka och rapportera alla väsentliga risker.

Identifiera

Ett enhetligt och systematiskt sätt används för att identifiera och kartlägga risker i enlighet med företagets riskkategorisering. Identifieringen av risker syftar till att upptäcka och klargöra alla väsentliga risker en organisation är utsatt för på både kort och lång sikt. Identifierade risker ska beskrivas, registreras och kategoriseras. Till samtliga risker kopplas också uppgifter om vilka enheter och vilka bolag som berörs. Alla identifierade risker tilldelas en riskägare och åtgärder tas fram för att hantera och förebygga riskerna.

Värdera

Företaget ska alltid sträva efter att värdera identifierade risker. För att risker ska kunna aggregeras till en bild över den totala risksituationen behöver riskerna värderas. Risker ska värderas på ett enhetligt sätt och, där så är möjligt, kvantifieras med vedertagna mätmetoder. Risker kan värderas mer eller mindre precist och noggrant, och beroende på risktyp är värderingen kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Med kvantitativ värdering (mätning) avses en skattning som är en numerisk beräkning eller överslagskalkyl. Med kvalitativ värdering (bedömning) avses en bedömning som är en översiktlig skattning av riskens påverkan. Den kvalitativa bedömningen kan exempelvis utgå från en värdering av risken från två perspektiv, dels vilken påverkan händelsen får om den inträffar samt vilken sannolikheten är att händelsen inträffar. Trafikljuset, som är Finansinspektionens verktyg för att mäta risker, används också som en metod för att värdera försäkrings- och finansiella risker. För att beräkna hur mycket kapital företaget måste hålla enligt Trafikljuset för att täcka sina risker utförs ett antal fördefinierade stressscenarier. De olika scenarierna ger upphov till det totala kapitalkravet på företaget och sätts i relation till företagets tillgängliga kapital.

Hantera

Vilken typ av hantering av risker är avhängigt riskens natur, men gemensamt är att det ska finnas ett regelverk, processer och kontrollaktiviteter. Som en del av hanteringen av risker planeras och genomförs åtgärder för att styra eller begränsa risken. Det är verksamhetens och företagsledningens ansvar att prioritera de åtgärder som planerats utifrån den nytta den kommer att medföra för organisationen. Alternativen för att hantera risk bör väljas baserat på den förväntade kostnaden för införandet samt de förväntade fördelarna. Alternativen vid beslutet om hanteringen av risken är att antingen acceptera risken, bevaka risken eller reducera risken.

Övervaka

Övervakning innefattar den dagliga/löpande bevakningen av riskerna och deras åtgärder, samt att riskerna till exempel ligger inom fastställda limiter. Det förutsätts att nödvändiga processer och rutiner skapas av verksamheten för att följa upp riskarbetet. Det är den operativa verksamheten som ansvarar för att se till att åtgärder och risker kontinuerligt övervakas.

Rapportera

Samtliga väsentliga risker som är förknippade med organisationen och dess verksamhet, i både nutid och framtid, ska löpande rapporteras till styrelse och vd, i såväl moder- som dotterbolag, för att ge en allsidig och saklig bild över den totala risksituationen. Rapportering av den aggregerade risksituationen sker genom skriftliga riskrapporter. Riskerna, liksom de åtgärder som är knutna till dessa, följs kontinuerligt upp.

Organisation och ansvarsfördelning

Organisation och ansvar

För att tydliggöra styrning av verksamheten och ansvar för riskhantering och riskkontroll har en uppdelning i tre ansvarslinjer gjorts.

Ansvarslinjer

Den första ansvarslinjen utgörs av enheter, moder- och dotterbolag samt utlagd verksamhet. Med detta menas att den första ansvarslinjen:

- ansvarar för att leda verksamheten så att de av styrelsen fastställda målen uppfylls,
- äger och hanterar risker, dvs ansvarar för riskhanteringsaktiviteter, såsom att identifiera, värdera och hantera risker, uppföljningar av riskhanteringsaktiviteterna samt
- ansvarar för regelefterlevnad.

Den andra ansvarslinjen utgörs av styrings- och kontrollfunktioner. Den andra ansvarslinjen stödjer, rådger och följer upp den första ansvarslinjen utifrån intern styrning och kontroll. Med detta menas att den andra ansvarslinjen bland annat:

- etablerar och upprätthåller regelverk inklusive principer och ramverk för intern styrning och kontroll,
- ansvarar för att ha övergripande och aggregerad bild av risksituationen, inklusive internkontroll avseende styrning, riskhantering och regelefterlevnad
- stödjer och rådger den första ansvarslinjen i tolkning, implementering och efterlevnad av regelverk inklusive principer och ramverk
- granskar och följer upp den första ansvarslinjen
- rapporterar till styrelse, vd och andra intressenter

Den tredje ansvarslinjen inom företaget utgörs av internrevision. Internrevisionen granskar och utvärderar, på styrelsens uppdrag, den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhantering.

Ansvar och roller

Ansaret för Folksam Fondförsäkrings riskhantering är fördelat och strukturerat på följande sätt:

Styrelsen

Det är styrelsens ansvar att se till att ett företags risker hanteras och kontrolleras på ett tillfredställande sätt. Styrelsen fastställer de riktlinjer som ska gälla för riskhantering och intern kontroll.

Vd

Vd ansvarar för att det finns interna regler och ansvariga för riskhantering och riskkontroll. Vd ansvarar också för att se till att hantering och uppföljning görs enligt dessa regler.

Riskkommittén

Riskkommitténs ansvar är att vara rådgivande inom frågor som berör riskhantering, såsom riskkategorisering och riskhanteringsprocess samt tillstyrka den aggregerade riskrapporten för företaget.

Riskavdelningen

Riskavdelningen ansvarar för genomförandet av den övergripande riskstyrningen samt att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering och oberoende riskkontroll. Riskavdelningen ska vara stödjande och rådgivande i frågor avseende en gemensam ändamålsenlig och effektiv riskhantering, i enlighet med en god intern styrning och kontroll.

Riskavdelningen ska se till att det åtminstone finns en riskansvarig för varje företag (Risk Manager) som står under Finansinspektionens tillsyn samt för varje riskkategori (Riskkategoriansvarig).

Risk Manager

Risk Manager ansvarar för att företagsövergripande säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering och oberoende riskkontroll. Risk Manager ska vara stödjande och rådgivande i frågor avseende riskhantering som en del av den interna styrningen och kontrollen.

Riskkategoriansvarig

Riskkategoriansvarig ansvarar för att säkerställa och skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och effektiv riskhantering och oberoende riskkontroll för respektive riskkategori.

Compliance Officer

Compliance Officer ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med interna och externa regelverk samt god sed eller standard. Compliancearbetet ska leda till att minimera risken för att Folksam drabbas av sanktioner eller annat som kan skada kundernas förtroende för Folksam

Chefaktuarien

Chefaktuarien ansvarar för värderingen av försäkringsåtagandena och arbetar fram och föreslår:

- förändringar i försäkringstekniska riktlinjer
- tillsammans med affärsansvariga förändringar i teckningsriktlinjer
- förändringar i reservsättningsinstruktionen

Försäkringsrisker

Försäkringsriskerna i Folksam Fondförsäkring klassificeras i riskkategorin livförsäkringsrisk. Inom riskkategorin finns en indelning i risktyper:

- Teckningsrisk, definierat som risken för förlust p g a otillräcklig premie till följd av ogynnsamt utfall av tillämpade antaganden.
- Avsättningsrisk, definierat som risken för förlust p g a otillräckliga avsättningar till följd av ogynnsamt utfall av tillämpade antaganden.

Koncentrationsrisk, dvs risken för koncentrationer av risk på tillgångs- eller skuldsidan som kan leda till förluster eller negativ resultatutveckling vid ogynnsamma marknadsförhållanden eller händelser, är också tillämplig vid beskrivningen av försäkringsrisker.

Hantering av försäkringsrisker

Hantering och värdering av risker i försäkringsverksamheten är grundläggande för alla försäkringsbolag. Korrekt prissättning av riskerna tryggar Folksam Fondförsäkrings långsiktiga lönsamhet. Det är även viktigt att säkerställa att reservavsättningarna är tillräckliga. Risker liksom principer och verktyg för riskhantering skiljer sig åt för olika typer av försäkringskontrakt.

Det generella interna styrningsverktyget när det gäller prissättning av försäkringsrisker och reservavsättningar är de försäkringstekniska riktlinjerna som beslutas av företagets styrelse. Av dessa framgår bland annat vad som ska gälla för de antaganden som används vid bestämning av premier och avsättning av reserver.

Folksam Fondförsäkringsaktiebolags styrelse fastställer även teckningsriktlinjer och reservsättningsinstruktion. Av teckningsriktlinjerna framgår vilka försäkringar Folksam Fondförsäkringsaktiebolag tecknar och vilka teckningslimiter som ska gälla. Reservsättningsinstruktionen behandlar bland annat vilka reserver som bör fastställas för de olika delarna av försäkringsverksamheten.

Riskerna i Folksam Fondförsäkrings försäkringsverksamhet beskrivs med följande indelning:

- Livförsäkringsrisker. Livförsäkring är försäkring mot olika ekonomiska risker kopplade till en (eller flera) individers levnad.

De risker för vilka det finns försäkring är:

- Dödsfallsrisk. Dödsfallsrisker består i att dödligheten bland de försäkrade i företaget blir högre än de antaganden som använts vid prissättning och reservsättning.
- Livsfallsrisk (risk för lång levnad). Livsfallsrisker består i att de försäkrade lever längre än de antaganden som använts vid prissättning och reservsättning.
- Sjukfallsrisk. Sjukfallsrisker uppstår i premiebefrielseförsäkringar. Sjukfallsrisker består i att sjukligheten bland försäkringstagarna blir högre och/eller att tillfrisknandet blir lägre än de antaganden som använts vid prissättning och reservsättning.

Riskerna förebyggs genom att verksamheten fortlöpande följs upp. Företagets antaganden om riskerna baseras på både internt och externt beståndsdata, justerat för framtida förväntade trender. Vid behov justeras premiesättning och villkor liksom antaganden som används för reservsättning. I samband med skadereglering av dödsfall eller sjukfall sker också riskbedömning, framför allt av s.k. oriktiga uppgifter.

Teckningsrisk

Teckningsrisk är risken att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna förknippade med försäkringen. Försäkringsverksamheten är inriktad på stora kollektiv. Inom ett och samma kollektiv adderas en stor mängd oberoende risker vilket ger en riskutjämning och en minskad teckningsrisk. Trots detta finns det faktorer som kan ha betydande påverkan på resultatet:

- Att kundurvalet inte är tillräckligt stort alternativt tillhör samma riskurval så att riskspridning inte sker i tillräcklig utsträckning.

Folksam arbetar aktivt för att diversifiera det försäkrade beståndet.

- Enskilda stora skadehändelser, katastrofer med många dödsfall. Detta hanteras genom återförsäkring.

Folksam ser regelbundet över de beräkningsantaganden som ligger till grund för beräknade premier/förmåner. Om nya trender som har väsentlig betydelse för företagets förväntade åtaganden identifieras så tas hänsyn till detta.

Nya lagar eller regler kan påverka redan ingångna avtal. Det kan t.ex. handla om att kostnader flyttas över från staten till olika typer av försäkringslösningar (riskförsäkring) eller att nya regler för flytträtt gör att förutsättningarna för redan tecknade avtal ändras (sparförsäkring).

Folksam arbetar aktivt med att hålla sig underrättad om eventuellt kommande förändringar. Vid tecknande av försäkring med dödsfallsrisk eller sjukfallsrisk ska den försäkrade uppfylla vissa hälsokrav. Dessa krav är högst för individuellt tecknad försäkring och där sker en individuell riskbedömning. I vissa fall förekommer också en ekonomisk riskbedömning.

Avsättningsrisk

Risikförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar görs för oreglerade skador. Avsättningarna följs upp löpande.

Fondförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar görs för fondförsäkringsåtaganden samt ersättningsreserv. För fondförsäkringsåtaganden står försäkringstagaren för hela den finansiella risken och därmed är risken i avsättningarna mycket begränsad för företaget.

Annulationsrisk

Annulationsrisk är risken att kunden återköper, flyttar, begär utbetalning i förtid eller upphör att betala premier för avtal på ett sätt som företaget inte förutsett i sin prissättning eller reservsättning. Dessa risker hanteras främst genom aktiva kundkontakter och produktutveckling. Vid flytt av försäkring till annat bolag eller vid återköp av försäkring tas en avgift ut. Om avtal sägs upp inom de tre till fem första åren eller om avtalet läggs i fribrev under denna tid finns ett visst återbetalningskrav på distributören. Företaget följer regelbundet utvecklingen av annullationer och fribrev och anpassar löpande sina antaganden och rutiner.

Reservsättningsrisken, risken att de försäkringstekniska avsättningarna inte är tillräckliga för att reglera inträffade försäkringsfall, hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning.

Återförsäkring

Syftet med Folksamns återförsäkringsprogram är att ge skydd mot större skador och därigenom undanröja kraftiga svängningar i affärsresultatet mellan åren och att täcka överskjutande risknivåer i de eventuella fall där företagets exponering kan överskrida fastställda gränser. Återförsäkringsverksamheten har störst betydelse för riskförsäkring. För det övriga beståndet har återförsäkringsverksamheten en liten påverkan på verksamhetens resultat.

Inför varje år fastställer styrelsen ett återförsäkringsprogram. Folksam Fondförsäkring har följande återförsäkringsskydd:

- Katastrofåterförsäkring för olycksfallshändelser med mer än ett dödsfall.
- Individuell återförsäkring av dödsfallsrisksummor.
- Individuell återförsäkring av sjukfallsrisksummor.

Dödsfalls- och sjukfallsrisker återförsäkras i moderföretaget, som i sin tur återförsäkrar större enskilda risker.

För att minimera kreditriskerna i återförsäkringsverksamheten har koncernen strikta regler vid valet av återförsäkringsbolag som bl a innebär att anlita återförsäkringsbolag ska ha en rating av lägst A (enkelt A) enligt Standard & Poor's skala eller motsvarande från andra ratinginstitut. Uppföljning sker också av återförsäkringsbolagens totala exponering mot koncernen.

Känslighetsanalys

De försäkringstekniska avsättningarna förändras inte om dödligheten eller driftskostnaden förändras.

Sjukligheten stressas genom att sannolikheten att sjukfall upphör minskas med 20 % och invaliditetsgraderna ökas med 20 %. Se nedanstående tabell.

		Avsättningar brutto	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital
Försäkringstekniska avsättningar	2012-12-31			
Sjuklighet		13 360	-693	-511
		Avsättningar brutto	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital
Försäkringstekniska avsättningar	2011-12-31			
Sjuklighet		21 548	-1 467	-1 081

Koncentrationer av försäkringsrisk

Folksam Fondförsäkring har ingen större exponering för dödsfallsrisker eller livsfallsrisker.

Dödsfallsriskerna är geografiskt spridda i Sverige och de är också spridda på ett stort antal olika försäkringar. Detta framgår av nedanstående tabell, som visar antal försäkringsavtal och försäkrat belopp vid dödsfall i olika beloppsintervall.

Mkr	2012		2011	
	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp
Försäkrat belopp som betalas ut i händelse av dödsfall				
Mindre än 20 prisbasbelopp	164 650	484	157 897	511
20-30 prisbasbelopp	32	32	45	44
30-45 prisbasbelopp	15	25	9	14
45-60 prisbasbelopp	3	7	3	7
mer än 60 prisbasbelopp	3	10	2	6
	164 703	558	157 956	582

Exponeringen för livsfallsrisker, och därmed för trendmässiga förändringar av dödligheten, illustreras i nedanstående tabell. De försäkringstekniska avsättningarna för försäkringar som betalas ut under förutsättning att den försäkrade lever har här fördelats mellan olika åldersgrupper.

I nedanstående tabell illustreras försäkringsteknisk avsättning för försäkringar med livsfallsrisk uppdelat på förmänstagarens nuvarande ålder.

Tkr	2012		2011	
	Försäkrings- teknisk avsättning	%	Försäkrings- teknisk avsättning	%
Försäkringstagarens nuvarande ålder				
0-30	3 577	-	10544	-
30-40	93 674	5	196 390	9
40-50	374 461	19	493 994	23
50-60	516 513	26	613 631	28
60-70	867 885	43	784 846	36
70-80	151 690	8	89 024	4
Mer än 80	-	-	10	-
	2 007 800	100	2 188 439	100

Endast 9,14% av Folksam Fondförsäkrings försäkringstekniska avsättningar motsvaras av försäkringar med livsfallsrisk.

Finansiella risker

Finansiella risker omfattar riskkategorierna marknadsrisk, kreditrisk, koncentrationsrisk, likviditetsrisk och matchningsrisk.

Riskkategorin marknadsrisk definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av förändringar i marknadspriser. Inom marknadsrisk finns risktyperna:

- **Ränterisk**, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av förändringar i marknadsräntor.
- **Aktiekursrisk**, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av aktiekursförändringar.
- **Fastighetsprisrisk**, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av förändringar av priset på fastigheter.
- **Valutakursrisk**, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av ändrade valutakurser.
- **Övrig marknadsrisk**, definieras som risken att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av marknadsförändringar som ej omfattas av andra marknadsrisker.

Riskkategorin **kreditrisk** delas upp i risktyperna:

- **Spreadrisk**, risken för att räntebärande placeringar med kreditrisk förlorar i värde till följd av förändringar av spreaden mot riskfria placeringar.
- **Motpartsrisk**, Risken för att en motpart inte kan fullgöra sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran vilket leder till kreditförluster.

Med **koncentrationsrisk** avses risken för koncentrationer av risk på tillgångs- eller skuldsidan som kan leda till förluster eller negativ resultatutveckling vid ogynnsamma marknadsförhållanden eller händelser. Koncentrationsrisken kan vara tillämplig i flera riskkategorier.

Med **likviditetsrisk** avses risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.

Riskkategorin **matchningsrisk** definieras som risken att nettot av bolagets tillgångar och skulder minskar till följd av att tillgångarnas sammansättning inte motsvarar skuldernas. Matchningsrisk kan vara tillämplig i flera riskkategorier.

Hantering av finansiella risker

Försäkringstagarna står för finansiella risker avseende företagets fondförsäkringstillgångar, d.v.s. värdeförändringar i fonder som beror på ändringar i räntenivåer, valutakurser och aktiekurser bärs av försäkringstagaren och inte fondförsäkringsföretaget.

Folksam Fondförsäkring är dock exponerat för finansiella risker genom förvaltningen av företagets egna medel, bland annat genom det handelslager som finns för att hantera försäkringstagarnas köp/säll/byten av fonder. Möjligheten att ta risker är emellertid begränsade genom det av styrelsen fastställda placeringsreglementet som beaktar bolagets riskbärande förmåga.

Kreditriskexponering

De bokförda värdena ger uttryck för den maximala kreditriskexponering i Folksam Fondförsäkrings egna finansiella placeringstillgångar.

Tkr	2012			2011		
Maximal kreditriskexponering	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto
Tillgångsklass						
Svenska räntefonder	99 082	-	99 082	92 424	-	92 424

Koncentrationsrisk

Företagets största koncentrationsrisk utgörs av fond- och bankinnehavet i Swedbank. Denna koncentrationsrisk beaktas vid valet av placeringsinriktning. Placeringarna ska som huvudregel kunna användas för skuldäckning vilket också innebär att risken för allt för stora enhandsengagemang hålls låg.

Väsentliga koncentrationer av kreditrisk

	2012	2011
Swedbank	254 380	218 408

Följande tabell illustrerar hur företaget är exponerad för ränterisk utifrån räntebärande tillgångar och skulders räntebindningstid. Känslighet för förändringar i den nominella svenska kronräntan beräknas som värdeförändringen i dessa tillgångar vid en förändring i baspunkter av alla räntor motsvarande 30 procent av marknadsräntan på den allmänt vedertagna 10-åriga svenska benchmarkobligationen.

Känslighetsanalys - ränterisk

	2012	2011
Värdeminskning räntebärande tillgångar	1 432	1 853
Minskning av redovisat värde på försäkringstekniska avsättningar	-541	-1 075
Nettopåverkan resultat före skatt	891	778
Nettopåverkan eget kapital	657	573

Valutaexponering

Placeringstillgångar (ej fondförsäkringstillgångar) i utländsk valuta har omräknats till svenska kronor utifrån balansdagens valutakurser. Valutaexponering mot utländsk valuta är låg. Nettoexponeringen i utländsk valuta framgår i nedanstående tabell.

Valuta	2012	2011
USD	2 317	1 447
EUR	1 816	834
Totalt	4 133	2 281

Känslighetsanalys – aktiekursrisk

I tabellen nedan redovisas effekten av en kursnedgång om 40 procent på svenska aktier och andelar, samt en kursnedgång om 35 procent på avseende utländska aktier. Dessa stressnivåer används även i Finansinspektionens Trafikljus.

	2012		2011	
	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital
Värdeförändring placeringstillgångar	-46 743	-34 450	-96 545	-71 154

Verksamhetsrisker

Verksamhetsrisker omfattar främst risker inom verksamheten såsom operativ risk, affärsrisk, strategisk risk, compliancerisk och ryktesrisk.

Operativ risk definieras som risk för förluster till följd av felaktiga eller inte ändamålsenliga interna processer och rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive legala risker. En operativ risk är således en möjlig händelse som leder till eller kan leda till skada för affärsverksamheten. Skadan kan vara en följd av felaktiga eller inte ändamålsenliga interna processer och rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive avvikelser från avtal. Operativa risker är därför inte eftersträvarsvärda och ska hållas låga. Risktagandet begränsas inom ramen för vad som är ekonomiskt försvarbart. Åtgärder ska genomföras för att reducera samtliga exponeringar som inte anses acceptabla.

Affärsrisk definieras som risken för förluster eller negativ resultatutveckling till följd av förändrade affärsförutsättningar, konkurrenssituation samt oförmåga att reagera på utvecklingen eller förändringar i branschen.

Strategisk risk definieras som risken för förluster eller negativ framtida resultatutveckling till följd av brister i affärsbeslut, brister i genomförda affärsbeslut eller oförmåga att möta omvärldsförändringar samt brister i VD:s och styrelsemas planering, organisation, uppföljning och kontroll av verksamheten. Det avser också risken för ett oväntat utfall på grund av brister i VD:s och styrelsemas planering, organisation, uppföljning och kontroll av verksamheten. De strategiska riskerna hanteras framför allt av koncernledning och styrelser. Val av affärsstrategier och samarbetspartners, resursfördelning och företagsförvärv är exempel på strategiska risker.

Ryktessrisk definieras som risken för betydande ekonomiska förluster till följd av förlorat anseende hos kunder, partner och myndigheter. Exempel på orsaker som kan bidra till negativ publicitet är produktförändringar, intern brottslighet, inte följt interna och externa regelverk, stora skadehändelser, otydlig information, bristande krishantering och händelser kopplade till sponsorskap. Om något av ovanstående skulle inträffa skulle det kunna få konsekvenser på Folksams varumärke och det ekonomiska resultatet.

Compliance risk definieras som risken för juridiska sanktioner, tillsynssanktioner, ekonomiska förluster eller ryktessförluster till följd av att verksamheten inte bedrivs i enlighet med gällande lagar och förordningar, föreskrifter eller övriga externa eller interna regler.

Hantering av verksamhetsrisker

Identifiering av operativa risker, affärsrisker, strategiska risker och ryktessrisker ingår bland annat som en del av en process under verksamhetsplaneringen. Identifiering och värdering av dessa risker sker främst genom självutvärdering där en kvalitativ bedömning av påverkan och sannolikhet att risken inträffar görs. För att kontrollera och minska riskerna tas åtgärder fram både för att hantera och förebygga dessa. Samtliga risker förses med riskägare och åtgärdsansvariga som bland annat ansvarar för att riskerna kontinuerligt följs upp.

Information om realiserade risker samlas systematiskt i ett incidentrapporteringsystem. De incidenter som rapporteras kategoriseras och värderas, och informationen om dessa incidenter utgör en viktig del vid den ovan nämnda självutvärderingen. Genom att hantera dessa risker på ett samordnat och strukturerat vis ökar organisationens möjligheter att nå de uppsatta målen.

Tkr

Not 3. Premieinkomst

	2012	2011
Inbetalda och tillgodoförda premier	8 196	4 647
	8 196	4 647

Not 4. Kapitalavkastning, intäkter	2012	2011
Ränteintäkter med mera		
Övriga ränteintäkter	84	106
	84	106
Not 5. Övriga tekniska intäkter	2012	2011
Avkastningsskatt	77 948	101 016
Fondrabatt från fondförvaltare	101 654	101 119
Övrigt	27 283	24 271
	206 885	226 406
Not 6. Utbetalda försäkringssättningar	2012	2011
Utbetalda försäkringssättningar	-14 963	-5 648
Skadebehandlingskostnader	-982	-1 107
Återförsäkrars andel	1 950	1 785
	-13 995	-4 970
Not 7. Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f e r	2012	2011
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk		
Fondförsäkringsåtagande	-1 557 367	1 443 170
	-1 557 367	1 443 170
Not 8. Driftskostnader	2012	2011
Anskaffningskostnader ¹⁾	-226 833	-230 512
Förändringar i förutbetalda anskaffningskostnader	77 124	56 419
Administrationskostnader	-142 701	-112 203
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	5 209	2 314
	-287 201	-283 982
¹⁾ Varav provisioner i direktförsäkring	-142 188	-127 333
Övriga driftskostnader		
Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringssättningar	-982	-1 107
Kostnader för finansförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	-2 081	-2 218
Övriga driftskostnader	-287 201	-283 982
Summa driftskostnader	-290 264	-287 307
Totala driftskostnader uppdelade på kostnadsslag		
Personalkostnader med mera	-527	-388
Lokalkostnader med mera	-46	-
Avskrivningar med mera	-6 300	-3 000
Övrigt	-283 391	-283 919
	-290 264	-287 307

Not 8. Driftskostnader forts.	2012	2011
Arvode och kostnadsersättning till revisorer		
KPMG		
Revisionsuppdrag	-430	-413
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	-	-
Andra uppdrag	-110	-
Totalt arvode och kostnadsersättning till revisorer	-540	-413

Not 9. Kapitalavkastning, intäkter	2012	2011
Erhållna utdelningar	3 990	10 932
Ränteintäkter med mera		
Koncernföretag	74	-
Övriga ränteintäkter	4 619	6 687
Övriga finansiella intäkter	-	71
Realisationsvinst		
Aktier och andelar	22 654	22 091
	31 337	39 781

Not 10. Orealiserade vinster på placeringstillgångar	2012	2011
Aktier och andelar	-	3 054
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 753	2 743
	1 753	5 797

Not 11. Kapitalavkastning, kostnader	2012	2011
Kapitalförvaltningskostnader	-2 081	-2 218
Räntekostnader med mera	-5 793	-7 347
Realisationsförlust		
Aktier och andelar	-47 719	-46 824
Nedskrivningar intressebolag	-8 048	-
Övriga finansiella kostnader	-62	-346
	-63 703	-56 735

Not 12. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	2012	2011
Aktier & andelar	-59	-442
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-2 045	-
	-2 104	-442

Not 13. Nettoresultat per kategori av finansiella instrument**2012****Finansiella tillgångar**

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
Aktier och andelar	-26 011	-	-	-26 011
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 583	-	-	4 583
Placeringstillgångar för vilka livförsäkrings-tagaren bär placeringsrisk ¹⁾	1 557 367	-	-	1 557 367
Övriga fordringar inkl kassa & bank	-	-	-3 334	-3 334
Summa	1 535 939	-	-3 334	1 532 605

Finansiella skulder

	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Övriga skulder	-	-	-5 793	-5 793
Summa	-	-	-5 793	-5 793

2011**Finansiella tillgångar**

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
Aktier och andelar	-6 267	-	-	-6 267
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 112	-	-	4 112
Placeringstillgångar för vilka livförsäkrings-tagaren bär placeringsrisk ¹⁾	-1 443 170	-	-	-1 443 170
Övriga fordringar inkl kassa & bank	-	-	-8 254	-8 254
Summa	-1 445 325	-	-8 254	-1 453 579

Finansiella skulder

	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Övriga skulder	-	-	-7 347	-7 347
Summa	-	-	-7 347	-7 347

¹⁾ Avkastning från fondförsäkringstillgångar motsvaras av förändringen av fondförsäkringsåtaganden. Summa kapitalavkastning exklusive värdeförändring på fondförsäkringstillgångar och förändring av fondförsäkringsåtaganden uppgår till -30 555 (-17 756).

Not 14. Bokslutsdispositioner

	2012	2011
Förändring av periodiseringsfond	10 720	3 000

Not 15. Skatter	2012	2011
Skatt på årets resultat		
Aktuell skattekostnad	-76 811	-103 009
Uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	-852	4 530
	-77 663	-98 479
Specifikation av aktuell skattekostnad		
Avkastningsskatt	-76 811	-103 660
Aktuell skattekostnad avseende inkomstbeskattad verksamhet		-
Justering av skattekostnad hänförlig till tidigare år	-	651
Summa aktuell skattekostnad avseende inkomstskatt	-	651
Summa aktuell skattekostnad	-76 811	-103 009
Specifikation av uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	119	-1 524
Uppskjuten skatt avseende förändring i skattesats	-971	-
Uppskjuten skatt avseende aktiverat underskottsavdrag	-	6 054
Summa uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	-852	4 530
Skatt avseende inkomstskatt		
Aktuell skatt avseende inkomstskatt	-	651
Uppskjuten skatt	-852	4 530
Summa skatt inkomstbeskattad verksamhet	-852	5 181
Avstämning av effektiv skattesats avseende inkomstskatt		
Resultat före skatt	76 015	97 979
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-97 839	-106 660
Summa resultat i inkomstbeskattad verksamhet	-21 824	-8 681
Skatt enligt gällande skattesats för koncern/moderföretag (26,3%)	5 740	2 283
Andra icke avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	-2 328	3 771
Skatteeffekt hänförlig till tidigare år samt ändrade skattesatser	-971	651
Skatteeffekt avseende temporära skillnader	119	-1 524
Ej aktiverat underskottsavdrag	-3 412	-
Summa	-852	5 181
Not 16. Immateriella tillgångar	2012	2011
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	30 000	30 000
Investeringar	33 000	-
Utgående balans	63 000	30 000
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-6 000	-3 000
Årets avskrivningar	-6 300	-3 000
Utgående balans	-12 300	-6 000
Redovisade värden	50 700	24 000
Avskrivning sker på anskaffningsvärdet med 10 procent.		
Årets avskrivningar ingår i nedanstående rader i resultaträkningen		
Driftskostnader	-6 300	-3 000

Not 17. Aktier och andelar i koncernföretag	Organisations- nummer	Antal	Kapital- andel i %	Bokfört värde 2012	Bokfört värde 2011
Svenska Lärarfonder Aktiebolag	556328-2358	10 000	100	13 128	-
Bokfört värde				13 128	-

Samtliga aktier är onoterade.

	2012	2011
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	-	-
Förvärv	13 128	-
Utgående balans 31 december	13 128	-
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-	-
Årets nedskrivningar	-	-
Utgående balans 31 december	-	-
Redovisat värde 31 december	13 128	-

Not 18. Aktier och andelar i intresseföretag	Organisa- tions- nummer	Säte	Antal	Kapital- andel i %	Eget kapital	Resultat	Bokfört värde	Bokfört värde
					2012	2012	2012	2011
Aktiv Försäkringsadministration i Stockholm AB	556244-4132	Stockholm	900	9	7 395	624	486	10 490

Akkumulerade anskaffningsvärden	2012	2011
Vid årets början	10 490	10 490
Årets försäljningar	-1 955	-
Årets nedskrivningar	-7 841	-
Realiserad förlust	-208	-
Utgående balans 31 december	486	10 490
Redovisat värde 31 december	486	10 490

Not 19. Aktier och andra andelar	2012	2011
Bokfört värde	59 793	48 387
Anskaffningsvärde	61 697	48 840
Verkligt värde	59 793	48 387
varav:		
Noterade aktier	59 793	48 387

Not 20. Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2012	2011
Upplupet anskaffningsvärde		
Svenska räntefonder	96 559	91 002
varav:		
Noterade	96 559	91 002
Bokfört värde		
Svenska räntefonder	99 082	92 424
varav:		
Noterade	99 082	92 424
Positiv/negativ skillnad till följd av att bokfört värde överstiger/ understiger nominella värden överstiger nominella värden	2 523	1 422

Not 21. Fondförsäkringstillgångar	2012	2011
Bokfört värde	21 958 278	15 851 695
Verkligt värde	21 958 278	15 851 695

Not 22. Övriga fordringar	2012	2011
Fordringar på koncernföretag	10 136	6 112
Fordringar på närstående företag	252	17 417
Skattefordringar	22 305	5 683
Pågående handel	10 480	132 071
Övriga fordringar	13 015	30 740
	56 188	192 023

Not 23. Förutbetalda anskaffningskostnader	2012	2011
Ingående balans	287 510	231 091
Årets aktivering	123 075	117 632
Årets avskrivning	-45 951	-61 213
Utgående balans 31 december	364 634	287 510

Not 24. Förändringar i eget kapital

Se rapport över förändringar i eget kapital

Not 25. Obeskattade reserver	2012	2011
Periodiseringsfond tax 06	-	-
Periodiseringsfond tax 07	-	3 800
Periodiseringsfond tax 08	-	2 800
Periodiseringsfond tax 09	-	660
Periodiseringsfond tax 10	-	2 300
Periodiseringsfond tax 11	-	1 160
Summa	-	10 720

Not 26. Avsättning för oreglerade skador

	2012	2011
<i>Avsättningar avseende premiefrielser</i>		
Ingående balans brutto	20 081	20 005
Kostnad för skador som inträffat innevarande år	2 300	3 087
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 773	-1 370
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-7 695	-2 923
Förändring i avsättning för skadebehandlingskostnad	-	2
Effekt av ändrade antaganden	108	1 280
Övrigt	-354	-
Utgående balans brutto	12 667	20 081
Återförsäkrares andel	-10 320	-16 279
Utgående balans netto	2 347	3 802
<i>Avsättningar avseende investeringsavtal</i>		
Ingående balans	27 364	35 914
Inlösta fondvärden för utbetalning	4 311 493	10 953 785
Utbetalningar under året	-4 321 230	-10 962 064
Nedskrivning	-102	-271
Utgående balans brutto	17 525	27 364

Not 27. Fondförsäkringsåtaganden

	2012	2011
Ingående balans brutto	15 851 296	18 013 560
Inbetalningar	3 396 213	3 273 125
Utbetalningar	-1 659 412	-1 401 864
Värdeförändring på placeringstillgångar	1 557 367	-1 443 170
Avgifter	-214 897	-200 427
Avkastningsskatt	-77 948	-101 016
Beståndsoverlåtelse	3 120 270	-2 299 488
Riskresultat	-7 121	-5 969
Övrigt	-9 401	16 545
Utgående balans brutto	21 956 367	15 851 296
Återförsäkrares andel	-	-
Utgående balans netto	21 956 367	15 851 296

Not 28 .Pensioner och liknande förpliktelser

	2012	2011
Ingående balans	10 963	13 654
Kostnader för tjänstgöring innevarande period	365	342
Räntekostnad	401	494
Aktuariella vinster och förluster	-1 533	426
Övriga förändringar	569	-3 953
Utgående balans	10 765	10 963

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser

Diskonteringsränta	2,86%	3,42%
Framtida löneökning	3,14%	3,14%
Framtida ökning av inkomstbelopp	3,14%	3,14%
Framtida ökning av pensioner	1,81%	1,64%
Avgångsintensitet	5,00%	5,00%

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser avser ej tryggade förpliktelser enligt kollektivavtal. Anställda födda 1955 eller tidigare och som var anställda den 1 juni 2006 har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, för övriga anställda gäller 65 år. Den som har möjlighet att gå vid 62 års ålder kan maximalt få en ersättningsnivå motsvarande cirka 65 procent av pensionsmedförande lön fram till 65 års ålder.

När den anställde väljer att gå i pension vid 62 års ålder gör Folksam en kompletterande premieinbetalning för att täcka pensionsförmånen fram till 65 års ålder. Beräkning av avsättning för pensioner och liknande förpliktelser gjorts med antagande om att cirka 50 procent utnyttjar möjligheten till förtida pensionsavgång.

Not 29. Övriga skulder	2012	2011
Skulder till koncernföretag	109 950	109 595
Skulder till närstående företag	49 327	6
Skuld till kund avseende pågående handel	76 446	225 203
Övrigt	44 894	35 847
	280 617	370 651

Not 30. Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2012	2011
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	41 751	30 818
Löneskatt pensionsförpliktelse	2 612	2 660
	44 363	33 478

Not 31. Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden
2012

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Låne- fordringar	Summa	Verkligt värde
Finansiella tillgångar					
Immateriella tillgångar	50 700	-	-	50 700	50 700
Aktier och andelar	59 793	-	-	59 793	59 793
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	99 082	-	-	99 082	99 082
Fondförsäkringstillgångar	21 958 278	-	-	21 958 278	21 958 278
Övriga fordringar inkl kassa & bank	-	-	301 635	301 635	301 635
Summa	22 167 853	-	301 635	22 469 488	22 469 488

	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa	Verkligt värde
Finansiella skulder					
Fondförsäkringsåtaganden	21 958 960	-	-	21 958 960	21 958 960
Övriga skulder	-	-	324 980	324 980	324 980
Summa	21 958 960	-	324 980	22 283 940	22 283 940

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

m

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	59 793	-	-	59 793
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	99 082	-	-	99 082
Fondförsäkringstillgångar	21 958 278	-	-	21 958 278
Summa	22 117 153	-	-	22 117 153

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Skulder				
Fondförsäkringsåtagande	-	21 958 960	-	21 958 960
Summa	-	21 958 960	-	21 958 960

2011

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa	Verkligt värde
Finansiella tillgångar					
Immateriella tillgångar	24 000	-	-	24 000	24 000
Aktier och andelar	54 304	-	-	54 304	54 304
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	86 507	-	-	86 507	86 507
Fondförsäkringstillgångar	15 851 695	-	-	15 851 695	15 851 695
Övriga fordringar inkl kassa & bank	-	-	366 627	366 627	366 627
Summa	16 016 506	-	366 627	16 383 133	16 383 133

	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa	Verkligt värde
Finansiella skulder					
Fondförsäkringsåtaganden	15 854 171	-	-	15 854 171	15 854 171
Övriga skulder	-	-	434 780	434 780	434 780
Summa	15 854 171	-	434 780	16 288 951	16 288 951

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	54 304	-	-	54 304
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	86 507	-	-	86 507
Fondförsäkringstillgångar	15 851 695	-	-	15 851 695
Summa	15 992 506	-	-	15 992 506

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Skulder				
Fondförsäkringsåtagande	-	15 854 171	-	15 854 171
Summa	-	15 854 171	-	15 854 171

**Not 32. Förväntade återvinningstidpunkter
för tillgångar och skulder**

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
2012			
Tillgångar			
Immateriella tillgångar	6 300	44 400	50 700
Aktier i koncernföretag	-	13 128	13 128
Aktier i intressebolag	-	486	486
Aktier och andelar	59 793	-	59 793
Obligationer och räntebärande värdepapper	99 082	-	99 082
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagare bär placeringsrisk	679 490	21 278 788	21 958 278
Återförsäkrarens andel av Försäkringstekniska avsättningar			
– Oreglerade skador	1 374	8 946	10 320
Övriga fordringar	56 188	-	56 188
Kassa och bank	225 435	-	225 435
Förutbetalda anskaffningskostnader	65 523	299 111	364 634
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20 012	-	20 012
Summa tillgångar	1 213 197	21 644 859	22 858 056

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Skulder och avsättningar			
2012			
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Oreglerade skador	18 195	11 998	30 193
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk			
– Fondförsäkringsåtaganden	676 918	21 279 449	21 956 367
– Skuld till försäkringstagarna	2 593	-	2 593
Andra avsättningar			
– Pensioner	1 538	9 227	10 765
Skulder avseende återförsäkring	-	-	-
Övriga skulder	-	280 617	280 617
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	44 363	44 363
Summa skulder och avsättningar	699 244	21 625 654	22 324 898

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
2011			
Tillgångar			
Immateriella tillgångar	3 000	21 000	24 000
Aktier och andelar i intresseföretag	-	10 490	10 490
Aktier och andelar	48 387	-	48 387
Obligationer och räntebärande värdepapper	-	92 424	92 424
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagare bär placeringsrisk	458 719	15 392 976	15 851 695
Återförsäkrarens andel av Försäkringstekniska avsättningar			
– Oreglerade skador	1 963	14 316	16 279
Övriga fordringar	192 023	-	192 023
Kassa och bank	157 709	-	157 709
Förutbetalda anskaffningskostnader	38 867	248 643	287 510
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16 895	-	16 895
Summa tillgångar	917 563	15 779 849	16 697 412

Skulder och avsättningar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
2011			
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Oreglerade skador	29 130	23 572	52 702
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk			-
– Fondförsäkringsåtaganden	458 707	15 392 589	15 851 296
– Skuld till försäkringstagarna	2 875	-	2 875
Andra avsättningar			
– Pensioner	2 690	8 273	10 963
Skulder avseende återförsäkring	2 487	-	2 487
Övriga skulder	398 816	-	398 816
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33 478	-	33 478
Summa skulder och avsättningar	928 183	15 424 434	16 352 617

Not 33. Ställda panter**2012****2011****Övriga ställda panter (bokfört värde)**

För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar:

Placeringstillgångar för vilka livförsäkrings-
tagaren bär placeringsrisken

21 958 278

15 851 696

Totalt ställda panter

21 958 278

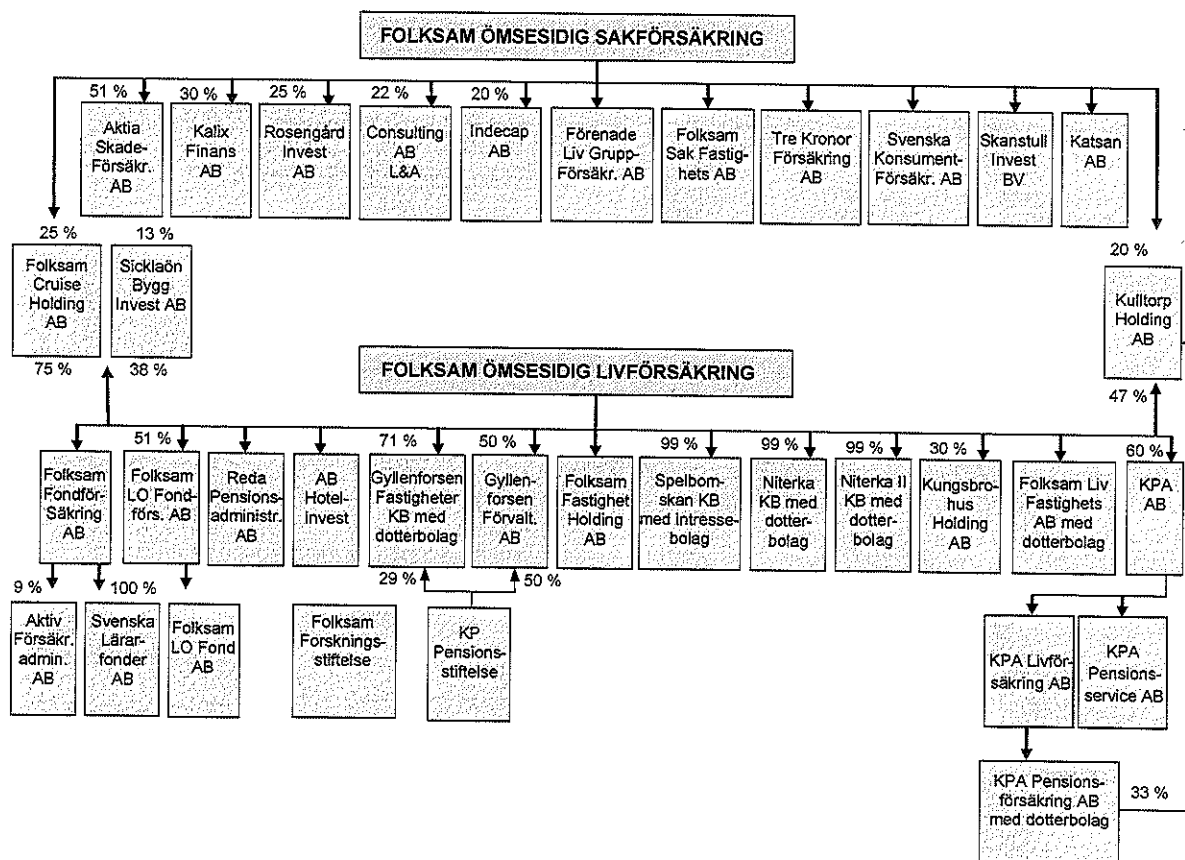
15 851 696

Not 34. Upplysningar om närstående**Närstående parter**

Denna not innehåller en beskrivning av väsentliga relationer med Folksam Fondförsäkring och närstående bolag inom Folksam (Folksam Sak respektive Folksam Liv, inklusive KPA Pension) samt övriga närstående parter. Samtliga bolag inom Folksam definieras som närstående på grund av gemensam ledning, gemensamma centrala enheter och gemensam lokal marknadsorganisation som stödjer gruppen.

Övriga närstående parter utgörs av nyckelpersoner, nyckelpersoners nära familjemedlemmar (enligt definitionen i IAS 24) samt bolag som står under bestämmande eller betydande inflytande av nyckelpersoner eller deras nära familjemedlemmar. Med bolag avses alla typer av företag och organisationer förutom företag i Folksam och företag/organisationer med inflytande i Folksam genom styrelsrepresentation. Nyckelpersoner överensstämmer med de ledande befattningshavare för vilka upplysning lämnas avseende "Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare" i not 35.

Som närstående parter räknas inte de organisationer som har styrelsrepresentation i bolag inom Folksam. Dessa agerar inte i direkt eget intresse utan representerar försäkringstagarna.

Folksam

Folksam består av två koncerner, Folksam Liv och Folksam Sak. Genom att bedriva både liv- och skadeförsäkringsverksamhet inom Folksam uppnås betydande synergier.

Folksam Liv är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar de helägda dotterföretagen AB Hotelinvest, Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ), Reda Pensionsadministration AB, Spelbomskan KB, Niterka KB, Niterka KB II, Folksam Liv Fastighets AB och Folksam Fastighets Holding AB samt de delägda underkoncernerna KPA Pension (60 procent) och Folksam LO Fondförsäkring (51 procent) inklusive dess helägda dotterföretag. Folksam Liv äger även 71 procent i Gyllenforsen Fastigheter KB, 50 procent i Gyllenforsen förvaltning AB, 75 procent i Folksam Cruise Holding AB och 38 procent i Sicklaön Bygg Invest AB.

Upplysningar om hur närstående transaktioner ingås och följs upp

Inför varje år görs en verksamhetsplan som bland annat beskriver ekonomiska mål och nyttjandet av gemensamma resurser. Vid ska regelbundet under året informera styrelsen om prognos och utfall av verksamhetsplan. Principiella avvikelser från beslutad verksamhetsplan ska godkännas av styrelsen. I samband med årsbokslutet ska den slutliga fördelningen av kostnader mellan bolagen beslutas av styrelsen.

Tillikaanställning

Den största delen av driftskostnaderna utgörs av personalrelaterade kostnader. I Folksam tillämpas tillikaanställning vilket innebär att all personal är anställda i alla bolag. Följaktligen tillhör kostnaderna det bolag som arbetet utförs åt.

Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett bolag. De anställdas kostnader belastar initialt det kostnadsställe och bolag de tillhör. Dessa kostnader fördelas sedan på de bolag för vilka de arbetat. Det är dock inte frågan om köp och försäljning av tjänster utan fördelning av kostnader

Självkostnadsprincipen

Den övergripande utgångspunkten är att åstadkomma en korrekt kostnadsfördelning per bolag och produkt med tillämpning av självkostnadsprincipen. Varje bolag och produkt ska bära de kostnader som är hänförliga till bolaget och produkten. Inga internvinster eller korssubventioner ska uppstå.

Driftskostnader fördelas så långt möjligt efter faktiskt nyttjande på bolag och produkt. Exempel på sådana kostnader är datorutrustning, lokaler och telefoni. För övriga kostnader görs en bedömning av faktiskt nyttjande, utifrån bland annat tidsredovisning, antal transaktioner eller antal försäkringar kopplade till kostnaden. Exempel på sådana kostnader är utnyttjande av vissa stödenheter och marknadsföring.

Behovsanalys

Inför varje verksamhetsår ska en behovsanalys göras av styrelsen som omfattar samtliga resurser som bolaget avser att bruka under verksamhetsåret. En behovsanalys ska även göras vid förändring av resursbrukandet. Det ska framgå vem som tagit fram de olika underlagen för behovsanalysen.

Beslutsunderlag

Utifrån risken för intressekonflikter är det viktigt att tydligt identifiera vem som tagit fram beslutsunderlagen och vad de baseras på. Det ska därför tydligt framgå hur och vem som tagit fram beslutsunderlagen.

Inför varje verksamhetsår ska styrelsen besluta om målsättningen för bolagets kostnader och den kostnadsfördelning som den baseras på. Beslutsunderlagen för kostnadsfördelningen ska utgå från den behovsanalys som gjorts och baseras på självkostnadsprincipen kompletterad med en extern marknadsbedömning. Beslutsunderlagen ska inkludera de intjänster som används för kostnadsfördelning.

Vid marknadsprissättning ska kostnadsfördelningen regleras via avtal.

Överenskommelser

Den kostnadsfördelning som beslutats av styrelsen operationaliseras genom att interna överenskommelser upprättas mellan enheter/bolag där interndebitering förekommer. Överenskommelserna dokumenteras, och innehåller uppgifter om hur uppföljning och kontroll ska utföras.

Uppföljning och kontroll samt rapportering

Vd ska minst i samband med varje kvartalsbokslut informera styrelsen om utfallet av verksamhetsplan, prognos och preliminär fördelning av kostnader mellan bolagen inom Folksam. Vid principiell avvikelse från den fördelning som styrelsen godkänt i samband med budget ska styrelsen särskilt besluta om kostnadsdelningen kan godkännas av Folksam Fondförsäkring.

Inför årsbokslutet ska förslag till den slutliga fördelningen av kostnader mellan bolagen presenteras för styrelsen. Styrelsen ska särskilt besluta huruvida föreslagen fördelning ska godkännas. Om styrelsen inte godkänner förslag till fördelning av kostnader i samband med budget, kvartalsbokslut och årsbokslut ska kostnadsfördelningen fastställas i avtal med övriga bolag. Vid förhandling rörande sådant avtal ska Folksam Fondförsäkring företrädas av styrelsen eller av styrelseledamot/styrelseledamöter som styrelsen utser.

En inventering har gjorts avseende ledande befattningshavares eventuella närstående transaktioner på belopp över 10 000 kronor. Denna inventering avser inte ersättningar som ledande befattningshavare/nyckelpersoner har erhållit i sin egenskap av ledande befattningshavare dvs löner, pensioner, styrelsearvode mm, vilka specificeras i årsredovisningens personalnot under ersättning till ledande befattningshavare.

Den genomförda inventeringen av närstående transaktioner för ledande befattningshavare har inte givit några transaktioner att redovisa.

Närståendetransaktioner och utgående balanser, tkr

	Erlagd ersättning		Erhållen ersättning	
	2012	2011	2012	2011
Folksam ömsesidig sakförsäkring				
Försäkringsrörelsen	101 183	111 669	-	-
Kapitalförvaltning	-	-	-	-
IT	115	136	-	-
Administrativt stöd	39 090	27 740	-	-
Pensionsavsättningar	5 025	3 465	-	-
KPA AB				
Försäkringsrörelsen	-	1 691	-	-
Administrativt stöd	-	-	-	-84
KPA Pensionsförsäkring				
Administrativt stöd	-	-	-84	-
Folksam ömsesidig livförsäkring				
Försäkringsrörelsen	59 166	60 640	-	-
Kapitalförvaltning	-	-	-	-
IT	117	-	-	-
Reda Pensionsadministration AB				
Administrativt stöd	-	-	-171	-
Folksam LO Fondförsäkring AB (publ)				
Administrativt stöd	-	-	-120	-480
Svenska Lärarfonder AB				
Försäkringsrörelsen	-	-	-12 402	-
Folksam Spar AB (publ)				
Administrativt stöd	-	32	-	-60
Totalt	204 696	205 373	-12 777	-624

Försäkringsrörelsen består framför allt av kostnader för den gemensamma marknadsorganisationen. Här ingår bland annat distribution, skadehantering, kundservice och försäkringsadministration. Med kapitalförvaltning avses kapitalförvaltningskostnaderna. Bland IT-transaktionerna ingår bland annat datautrustning, drift och utveckling av system, trycksaker samt telefoni. Administrativt stöd avser kostnader inom övriga centrala enheter, exempelvis kostnader för redovisning, revision och marknadsföring.

Utgående balanser vid årets slut

	Fordringar		Skulder	
	2012	2011	2012	2011
Folksam ömsesidig sakförsäkring	-	16 999	49 321	-
Förenade Liv Gruppörsäkring AB (publ)	-	-	-	-
Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag (publ)	12	-	-	-
Folksam ömsesidig livförsäkring	-	-	109 902	109 595
Folksam Spar AB (publ)	-	251	-	-
KPA AB	-	-	6	6
KPA Pensionsförsäkring AB (publ)	252	168	-	-
KPA Pensionsservice AB	3 251	5 812	-	-
Svenska Lärarfonder AB	3 300	-	-	-
Reda Pensionsadministration	3 525	300	-	-
Totalt	10 340	23 530	159 229	109 601

Internränta

Internränta betalas för fordringar och skulder mellan bolag inom Folksam. Räntan är STIBOR 1 vecka. I Folksam Fondförsäkring uppgick internräntan 2012 till en kostnad 2 914 (6 111) tkr och intäkt om 74 (105) tkr.

Garantier

Inga garantier har ställts ut av Folksam Fondförsäkring till förmån för annat bolag i Folksam.

Återförsäkring

Återförsäkring för bolagen inom Folksam sker huvudsakligen gentemot extern part. Folksam ömsesidig livförsäkring har mottagit intern återförsäkring genom att Folksam Fondförsäkring har återförsäkrat sig hos Folksam ömsesidig livförsäkring med en premievolym uppgående till 6 (7) mkr år 2012.

Not 35. Medeltal anställda samt löner och andra ersättningar

Anställda i Sverige	Löner och ersättningar		Medeltal anställda	
	2012	2011	2012	2011
Styrelse och Vd	242	242		
Tjänstemän ¹⁾			1	1
varav män			100%	100%
Ombud ²⁾		-		
Specialombud ²⁾	143 074	113 892		
Sociala kostnader	145	145		
Totalt	143 461	114 279		
Varav pensionskostnader	72	61		
Vd:s del av pensionskostnader	72	61		

Alla anställda är tillikaanställda i samtliga bolag i Folksam. För personal som arbetar för fler bolag i Folksam redovisas själva personalkostnaden i moderföretagen Folksam Sak/Folksam Liv och respektive bolags andel som driftskostnad.

¹⁾Medelantalet anställda har beräknats med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterade till årsarbetstiden.

²⁾Förmedlare har ett annullationsansvar som innebär att provision återfås om kunden inte fullföljer betalningen under avtalad tid.

Fördelning kvinnor och män i företagsledningen

	2012		2011	
	Kvinnor antal (%)	Män antal (%)	Kvinnor antal (%)	Män antal (%)
VD och andra ledande befattningshavare	0 (0)	1 (100)	0 (0)	1 (100)
Styrelse	2 (33)	4 (67)	2 (33)	4 (67)

Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare

Principer

Till styrelsens ordförande och ledamöter inklusive arbetstagarrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Ledamöter som sitter i koncernledningen erhåller inte styrelsearvode i de dotterbolagsstyrelser de sitter i. Övriga Folksamanställda som sitter i styrelser erhåller ett mötesarvode om 3 000 kr per styrelsemöte. Ersättningen till verkställande direktör utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Det finns inga rörliga ersättningar eller övriga ersättningar till ledande befattningshavare.

Ersättningar och övriga förmåner under året, Tkr	Grundlön/ styrelsearvode	Mötes- arvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnader	Övrig ersättning	Summa
Styrelsens ordförande	-	-	-	-	-	-
Övriga styrelseledamöter	-	18	-	-	-	18
Verkställande direktör, Johan Wagman	242	-	2	72	-	316
Summa	242	18	2	72	-	334

Kommentarer till tabellen

VD är tillika anställd i Folksam och ovan redovisade uppgifter avser 25 % av en heltidstjänst.

Pension

Bolaget har en förmånsbestämd pensionsplan för VD. Pensionsförpliktelserna är tryggade i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Pensionsålder för VD är 65 år. Några ytterligare utestående pensionsförpliktelser för styrelse och VD finns ej.

Avgångsvederlag

Inga avtal om avgångsvederlag eller liknande förmåner för VD eller övriga ledande befattningshavare finns. Verkställande direktören har i likhet med alla anställda fast lön och 12 månaders uppsägningstid.

Ersättningspolicy

En redogörelse för företagets ersättningar enligt Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy i Försäkringsföretag (FFFS 2011:2) kommer att finnas tillgänglig på Folksams webbplats www.folksam.se i samband med offentliggörandet av årsredovisningen för moderbolaget.

Not 36. Viktiga uppskattningar och bedömningar

Viktiga bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper

Vissa viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som gjorts vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Försäkrings- respektive investeringsavtal

Enligt IFRS 4 ska avtal som överför betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkring. Försäkringsföretaget har gjort bedömningen att försäkringsrisk överstigande fem procent ska anses vara betydande och avtalet därmed klassas som försäkring. En generell beskrivning av försäkringsföretagets redovisningsprinciper för klassificering av avtal finns i not 1.

Alla avtal som juridiskt sett är försäkringsavtal har varit föremål för bedömning av om de innebär en överföring av betydande försäkringsrisk, så att de även i redovisningen kan presenteras som försäkringsavtal (se även avsnitt om försäkringsavtal och investeringsavtal i not 1 Redovisningsprinciper).

Alla avtal som juridiskt sett är försäkringsavtal har varit föremål för bedömning av om de innebär en överföring av betydande försäkringsrisk, så att de även i redovisningen kan presenteras som försäkringsavtal (se även avsnitt om försäkringsavtal och investeringsavtal i not 1 Redovisningsprinciper). För vissa avtal som är en kombination av risk och sparande har företaget fått göra en bedömning av vad som kan uppfattas vara överföring av betydande försäkringsrisk. Storleken på försäkringsrisken har bedömts genom ett övervägande huruvida det finns ett eller flera scenarier med kommersiell innebörd i vilka försäkringsföretaget är förpliktigt att erlägga väsentliga ytterligare förmåner överstigande den summa som skulle ha erlagts om inte den försäkrade händelsen inträffar.

Redovisningsprinciperna behandlar närmare hur uppdelningen av avtal har gjorts i försäkringsavtal respektive investeringsavtal i enlighet med principerna i IFRS 4.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Försäkringsföretagets redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier. Finansiella tillgångar och skulder som försäkringsföretaget initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

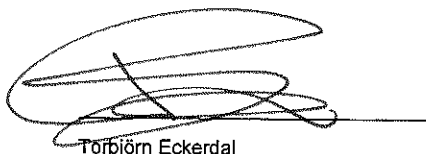
Styrelsens och verkställande direktörens underskrift

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att, såvitt de känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för försäkringsföretag, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

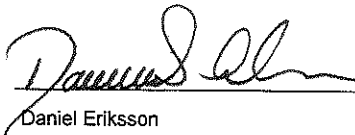
Stockholm den 6 mars 2013

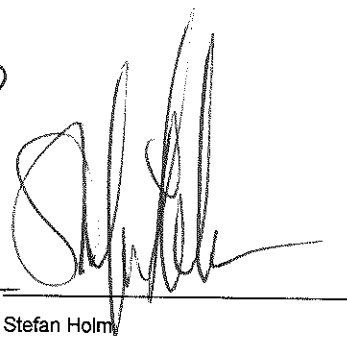
Lars-Åke Vikberg
Styrelsens ordförande

Torbjörn Eckerdal

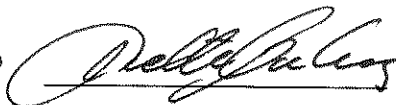
Daniel Eriksson

Stefan Holm

Minna Arvidsson

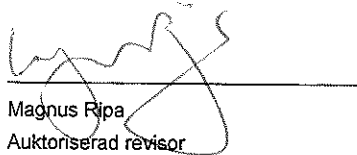

Anette Norberg

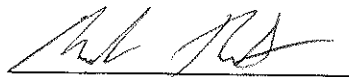

Åse Odewing
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse lämnades den 25 mars 2013

Magnus Ripa
Auktoriserad revisor

Mikael Frödin
Auktoriserad revisor